

Haava-lehden kirjoitusohjeet

Artikkeli

Otsikko: Otsikon tulee kertoa artikkelin keskeinen sisältö. Otsikon alle tulee kirjoittajien nimet, ammatit ja/tai virkanimikkeet/oppiarvot ja työpaikat (ks. artikkelin kirjoittaja/kirjoittajat).

Ingressi eli johdanto: Ingressi herättää lukijan mielenkiinnon kertomalla artikkelista olennaisimmat asiat, ja johdattelee lukijan aiheeseen. Ingressi ei kuitenkaan ole sisällysluettelo. Ingressissä ei käytetä lähdeviitteitä. Suositeltava ingressin pituus on 20–40 sanaa.

Aloituskappale: Ingressin jälkeen ei tule väliotsikkoa, vaan artikkelin lyhyt aloituskappale. Aloituskappale antaa lukijalle taustatietoa aiheesta.

Väliotsikot: Väliotsikoilla voi jaksottaa leipätekstin lukijan kannalta luettaviksi kokonaisuuksiksi. Tekstin on oltava selkeää suomen kieltä, mikä tarkoittaa, että vierasperäisiä sanoja, lyhenteitä ja pitkiä lauseita tulee välttää. Myös lääketieteelliset ja latinankieliset termit tulisi mahdollisuuksien mukaan kääntää suomen kielelle tai ainakin kuvata, mitä ne tarkoittavat.

Esimerkeillä voidaan havainnollistaa käsiteltävää asiaa. Lääkkeistä ja haavanhoitovalmisteista suositellaan käytettävän niiden geneerisiä nimiä esim. hydrokolloidi, jonka perään voi laittaa esimerkein tuotemerkkien nimiä sulkuihin esim. hydrokolloidi (DuoDERM®).

Lähteet: Artikkelin loppuun lisätään lähdeluettelo Haava-lehden kirjoitusohjeiden mukaisesti (ks. lähdeviitteet ja kirjallisuusluettelo). Mikäli lähdeluettelo ei mahdu annettuun merkkimäärään, lisätään artikkelin loppuun teksti ”Lähteet saatavissa toimituksesta”.

Artikkelin pituus: 7000–8000 merkkiä (2–3 sivua) välilyönteineen sisältäen mahdolliset valokuvat, grafiikan (taulukot, kuvat) sekä lähdeluettelon.

Artikkelissa käytettävä termistö: Suosittelemme käyttämään haavasanastoon liittyvää yhtenäistä termistöä seuraavasti:

- Haavanhoito (ei haavahoito)
- Haavahoitaja (ei haavanhoitaja, esim. nimike auktorisoitu haavahoitaja)
- Haavanhoitotuote (ei haavatuote)
- Haavaa sairastava potilas (ei haavapotilas)
- Diabetesta sairastavan jalkahaava (ei diabeettinen jalkahaava tai diabeetikon jalkahaava)
- Painehaava (ei painevaurio)
- Alipaineimuhoito (ei alipainehoito)

Suosittellemme käyttämään Käypähoito- suositusten mukaisesti seuraavien termien käyttöä:

- Laskimohaava tai valtimohaava (ei laskimoperäinen haava tai valtimoperäinen haava)
- Verenkiertoperäinen haava (ei verisuoniperäinen haava tai verisuonihaava)
- Alaraajahaava (ei säärihaava)
- Kompressiohoito & lääkinnällinen hoitosukka (ei tukisukka tai kompressiosukka)

Kuvat, kuviot, taulukot ja tekstinosot

Tekstiä voi elävöittää taulukoilla, kuvioilla, kuvilla ja tekstinosoilla (=isommalla fontilla painettu nosto tekstistä). Taulukoiden tulee olla **Excel**-muodossa. Taulukot muokataan taitossa lehden visuaaliseen ulkoasuun sopiviksi. Kuvien tulee olla muokkaamattomia ja **jpg-, png-, tai tiff-** muodossa. Valokuvien, taulukoiden ja kuvioiden tulee olla **erillisenä liitteenä**, jolloin ne saadaan painettua lehteen mahdollisimman korkeatasoisina. Valokuvien tulee olla kooltaan vähintään **1Mt**. Valokuvien yhteyteen on suotavaa kirjoittaa lyhyt, mutta informatiivinen kuvateksti sekä tieto siitä, **kenen ottama kuva** on. Viittaa mahdollisiin taulukoihin, kuvioihin ja valokuvaan myös tekstissä, esimerkiksi. *”Haavan ja viime kädessä amputaatioon johtavan ongelman keskeiset riskitekijät ovat Taulukossa 1.”* tai *”Jalan etuosan haava (päkiä-varpaat) on tyypipaikka haasteelliselle haavalle (Kuva 1).”* Kuvamateriaalin, kuvioiden ja taulukoiden käyttöön tulee olla lupa niiden omistajalta tai tekijältä tekijänoikeuksiin perustuen. Jos potilas on identifioitavissa kuvassa, on oltava merkintä *”Kysytty potilaan lupa”*. Myös sopivien tekstinosojen ehdottaminen artikkelista on suotavaa.

Lähdeviitteet ja kirjallisuusluettelo

Haava-lehti käyttää artikkeleissa Vancouver-järjestelmää. Kirjallisuusviitteet merkitään tekstiin sulkeissa olevin numeroin esiintymisjärjestyksessä. Huomioi lähdeviittauksessa viittauksen laajuus.

Mikäli viittaus kohdistuu vain yhteen virkkeeseen, virkkeen päättävä piste on viitteen jäljessä. (Muistisääntönä yksi lause, yksi piste.) Esim. *”Haavat ovat merkittävä terveysongelma (1).”*

Jos viittaus kohdistuu useiden virkkeiden kokonaisuuteen, esimerkiksi koko tekstikappaleeseen, piste on viitteen edellä sekä sulkeiden sisällä. (Muistisääntö useampi lause, kaksi pistettä.) Esim. *”Haavaan ja potilaaseen liittyvät tekijät sekä käytettävissä olevat resurssit vaikuttavat haavanhoidon suunnitteluun ja toteutukseen. Haavanhoidon tulisi aina olla mahdollisimman kustannustehokasta ja vaikuttavaa sekä potilaalle kivutonta. (3.)”*

Lähteet luetteloidaan artikkelin loppuun numerojärjestyksessä ja merkitään seuraavasti: Lehtiartikkeli

- 1. Korhonen S. Miten valitsen oikean tuotteen haavalle? Haava 2021 24(2): 35–37.

· 2. Kielo E, Suhonen R, Ylönen M, Viljamaa J, Wahroos N, Stot M. A systematic and psychometric review of tests measuring nurses' wound care knowledge. *Int Wound J* 2020 17(5): 1209–1224.

Kirja:

· 3. Hietanen H, Juutilainen V, toim. Haavanhoidon periaatteet. Helsinki: Sanoma Pro 2018.

· 4. Stolt M, Lepistö J, Saarikoski R, Väyrynen P, toim. Jalkaterveys. Helsinki: Duodecim 2021.

Kirjan luku:

· 5. Kanerva M, Tenhunen E. Haavainfektio ja sairaalahygieniset näkökohdat. Teoksessa Hietanen H, Juutilainen V, toim. Haavanhoidon periaatteet. Helsinki: Sanoma Pro 2018. 110–133.

Sähköinen aineisto, esim. nettisivu:

· 6. Suomen Haavanhoitoyhdistys ry. Hoitosuosituksia ja toimintaohjeita. 2021. Viitattu xx.xx.20xx.

Saatavilla: <https://www.shhy.fi/hoito-toimintaohjeet/>

· 7. EWMA (European Wound Management Association). EWMA Projects – New and Previous. 2021.

Viitattu xx.xx.20xx. Saatavilla: <https://ewma.org/what-we-do/projects>

Asiantuntijaluento ja webinaari:

· 8. Isoherranen K. EWMA & SHHY: Alaraajahaavojen diagnostiikka ja hoito [webinaari]. 27.9.2023

(viitattu xx.xx.20xx). Saatavilla: <https://www.shhy.fi/koulutukset-tapahtumat/suomen-haavanhoitoyhdistyksen-jarjestamat-koulutukset/webinaarit/muut-koulutukset/>

Artikkelin ulkoasu

Artikkelin käsikirjoitus tulee lähettää Word-muodossa sähköpostin liitteenä. Pitkässä artikkelissa väliotsikot ovat toivottuja. Lihavoitteja ja kursivoitteja ei tule tehdä valmiiksi. Toiveita jonkun asian/sanan korostamiseksi, tai korostamista väreiksi, voi tehdä tekstin loppuun. Oikean reunan tasausta eikä tavutusta tarvitse käyttää.

Artikkeli kirjoitetaan tekstinkäsittelyohjelmalla rivivälillä 1½ ja kirjain koolla 12. **Yksi sivu on 3500–4000 merkkiä.**

Artikkelin kirjoittaja/kirjoittajat

Julkaistavan artikkelin yhteydessä esitellään artikkelin kirjoittajan/kirjoittajien oppiarvo/-arvot ja ammattinimike/-nimikkeet sekä työpaikka. Artikkelin kirjoittajan/kirjoittajien kasvokuvan (potretti) julkaiseminen on vapaaehtoista, mutta toivottavaa.

Haavahoitaja/auktorisoitu haavahoitaja -nimikettä saavat Suomessa käyttää vain auktorisoidut haavahoitajat, joilla on voimassa oleva auktorisointi Suomen Haavanhoitoyhdistys ry:ltä.

Haavanhoidon erikoistumisopinnot suorittaneet voivat kirjoittaa kirjoittajatietojen yhteyteen “Haavanhoidon erikoistumisopinnot/erikoistumiskoulutus” tai “Haavanhoidon asiantuntija”.

Hoitotyön kliininen asiantuntijaopinnot suorittaneet voivat kirjoittaa kirjoittajatietojen yhteyteen “Hoitotyön kliininen asiantuntija, haavanhoito (YAMK)” tai “Sairaanhoitaja (YAMK)”.

Pääkirjoitus ja kolumni

Pääkirjoituksessa ja kolumnissa on otsikko, mutta ei ingressiä tai väliotsikoita. Kolumnin tyyli on vapaampi eikä siinä yleensä ole lähdeviittauksia. Toivottava kokonaismerkkimäärä molemmissa on 3000–4000 merkkiä.

Artikkelin toimitus toimitusneuvostolle

Artikkelit lähetetään Haava-lehden sähköpostiosoitteeseen haavalehti@shhy.fi Taitettu versio lähetetään kirjoittajalle nähtäväksi ja mikäli kirjoittaja ei kommentoi artikkeliaan, tulkitaan, että kirjoittaja hyväksyy artikkelinsa julkaistavaksi.

Vertaisarviointi

Haava-lehden toimitusneuvosto käyttää tarvittaessa toimitusneuvoston ulkopuolisia asiantuntijoita artikkelien arvioinnissa. Pääsääntöisesti kaikki lehteen lähetetyt tutkimusartikkelit vertaisarvioidaan. Tarvittaessa myös muita kuin tutkimusartikkeleita voidaan vertaisarvioida. Vertaisarvioinnin tekee vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa, jotka eivät osallistu lehden toimitukseen.

Toimitusneuvoston puheenjohtaja valitsee arvioitsijat yhdessä toimitusneuvoston kanssa. Artikkelin kirjoittaja saa vertaisarvioinnista kirjallisen palautteen, joka auttaa kirjoittajaa työstämään artikkelia, mikäli artikkeli vaatii korjauksia tai tarkennuksia vertaisarvioinnin perusteella.

Haava-lehti on ottanut 7.4.2021 alkaen käyttöönsä Tieteellisen seurain valtuuskunnan vertaisarviointitunnuksen. Haava-lehti on sitoutunut noudattamaan tunnuksen käytölle asetettuja ehtoja.

Kirjoituspalkkiot

Haava-lehdessä julkaistusta artikkelista maksetaan kirjoituspalkkio 150 euroa /ensimmäinen sivu ja seuraavista sivuista 50 euroa/täysi sivu. Jos kirjoittajia on useampia, palkkio jaetaan tasan kirjoittajien kesken, ellei kirjoittajien taholta muuta ole ilmoitettu. Kirjoituspalkkio maksetaan artikkelin julkaisun jälkeen. Palkkiolomake lähetetään yhdistyksen rahastonhoitajan toimesta kirjoittajan sähköpostiosoitteeseen. Lomakkeeseen tulee lisätä henkilötunnus, osoite- ja

verotustiedot, tilinumero sekä allekirjoitus. Täytetty palkkiolomake lähetetään joko skannattuna tai valokuvattuna toimitusneuvoston puheenjohtajalle tai yhdistyksen rahastonhoitajalle.

Kirjoittajan kappale

Kirjoittajalle / kirjoittajille postitetaan painetusta lehdestä ns. kirjoittajankappale. Ilmoita koti- tai työosoitteesi, haavalehti@shhy.fi lehden postittamista varten.

Artikkelien käyttöoikeus

Haava-lehteen kirjoitetun artikkelin omistaa Haava-lehti. Jos kirjoittaja toivoo artikkelin julkaistavan jossain toisessa lehdessä, niin lupa julkaisuun tulee pyytää toimitusneuvoston puheenjohtajalta. Uudelleen julkaistava artikkeli tulee olla pdf-muodossa ja artikkelissa maininta: ”Julkaistu Haava-lehdessä”.

Painettu Haava-lehti on 52-sivuinen; osa artikkeleista julkaistaan vain eHaavassa. Toimitusneuvosto pidättää oikeuden päättää artikkelin sijoittamisesta joko painettuun tai sähköiseen Haava-lehteen.

eHaava

Haava-lehti julkaistaan painettuna paperiversiona sekä Haava 2/2023 lehdestä alkaen sähköisenä näköislehtenä yhdistyksen sivuilla. Yhdistyksen sivuilla www.shhy.fi, julkaistavaa eHaavaa pääsee lukemaan vain yhdistyksen jäsenet kirjautumalla järjestelmään omilla tunnuksillaan, jotka ovat jäsennumero ja sähköpostiosoite. Tarvittaessa kirjoittaja saa kertakäyttöisen salasanan, jolla pääsee tutustumaan kyseiseen eHaavaan. eHaavassa julkaistavat opinnäytetyöt tai vastaavat artikkelit eivät oikeuta kirjoituspalkkioon.

Kopioinnin välttämiseksi eHaavan artikkeleissa olevien haavavalokuvien päälle laitetaan **vesileima SHHY, jos kuva on taitossa yhden palstan kokoinen tai suurempi**. Valokuvien tiedostokoon tulee olla vähintään **1Mt**. Vesileima ei estä kuvan katselua, mutta se estää kuvan kopioinnin. Mikäli kirjoittaja/kirjoittajat eivät halua artikkelinsa tulevan julkaistuksi eHaavassa, tulee heidän ilmoittaa asiasta lähettämällä viesti haavalehti@shhy.fi

Suomen Haavanhoitoyhdistys ry

28.4.2026 päivitetty